పాఠకులారా
బహుపరాక్ !

"ఏమండి! ఏమండోయ్, ఎవరులోపల?"

వాకిట్లోనించి బిగ్గరగా కేకవినిపించింది బుజ్జిగాడి బామ్మకి. ఓ గంటనించీ—"సినిమాకి వెళ్ళాలి రెండురూపాయలివ్వు" అంటూబుజ్జిగాడు బామ్మదగ్గర గారాం పోతున్నాడు. ఆవిడకి సినీమాలంటే చెడ్డకోపం. అందులోనూ ముద్దులమనవడు ఆ సినిమాప్రభావంతో ఎక్కడ పాడై పోతాడో అని ఆవిడ భయం. నిజం చెప్పాలంటే ఇప్పటికే సగం పాడై పోయినట్లు కనిపిస్తున్నాడు మనవడు. ఎందుకంటే అప్పుడే వీడికి చదువులో శ్రద్ధపోయింది. కనకనే "నీకు సినీమాకి చస్తే ఒక్కపైస ఇవ్వను. అసలీ వెధవ సినీమాలే మనకిపనికిరావు అన్నారు గాంధీగారు వెనకటికి ఎప్పుడో" అని ఖచ్చితంగా చెప్పి అవతల "తలుపూ!" అంటూ అరుస్తూన్నవాళ్ళు ఎవరబ్బా అనుకుంటూనే వీథి వాకిట్లోకి బయలుదేరింది. మనవరాలు మాధవి బి. ఎ. రెండో ఏడు వెలిగి

స్తున్నా. అస్తమానం సినిమా పుస్తకాలు ముందేసుకుని రేడియోలో హిందీ పాటలూ, క్రికెట్ స్కోరూ వింటూ తన్మయురాలై ఇల్లు ఏ దొంగాడొచ్చి దోచుకుపోతున్నా గమనించే స్థితిలో ఉండదని కోపం బామ్మగారికి. ఈ ఇద్దరేకాక ప్రభాకరం అని ఇంకో మనవడున్నాడు. అతను బి. కాం. ఫైనల్ ఇయర్ చదువుతున్నాడు. కానీ ఎప్పుడు చూసినా నాటకాలూ, వేషాలూ అంటూ క్షణం తీరుబడి ఎరగని అతను వేళకి ఇంటికి అన్నానికి రావటమే అపురూపం. ఈ బాధ్యతారహితులైన పిల్లలని చూస్తూంటే బామ్మకి అరికాలిమంట నెత్తి కెక్కుతూ ఉంటుంది.

"మాయకాలమూ మాయపిల్లలూ" అనుకుంటుంది. వీళ్ళ చిన్నప్పుడే తల్లిదండ్రులని పోగొట్టుకున్నందువల్ల బామ్మ కంటికిరెప్పలా పెంచి పెద్దచేసింది. అన్నట్లు బుజ్జి పదో తరగతి చదువుతున్నాడు. బామ్మ దగ్గర తగని గారాబం.

వాకిట్లో నించి మళ్ళీ పిలుపు వినిపిస్తుంటే బామ్మ విసుక్కుంటూ 'ఈ మాధవి చెవుల్లో చెట్లు మొలిచినట్లున్నాయి' అనుకుంటూ తలుపు గడియ తీసి, "ఎవరు కావాలి మీకు" అంది ఎదురుగానిలిచిన వాళ్ళని చూస్తూ.

పదహారేళ్ళ అమ్మాయి- బుగ్గలూ, చేతూలూ ఎవరో కొట్టిన దెబ్బలతో నల్లగా కమిలిపోయి ఉంది. ఆ పిల్ల పమిట నిండుగా కప్పుకుంటూ నించుంది. ఆ అమ్మాయి పక్కన ఓ పాతికేళ్ళ యువకుడు పాంటూ, షర్టు వేసుకుని చాకులాంటి వాడు అన్నట్లు ఉన్నాడు. అతని పక్కన అరవై ఏళ్ళ ముసలాయన చినుగుల చొక్కా. పాతపంచా కట్టుకుని నిలుచున్నాడు. వీళ్ళందరినీ చూస్తు బామ్మ గ్లాసో్కు పమిట

కొంగుని నెత్తిమీదనించి చెవుల క్రిందుగా సరిగా లాక్కుంటూ మళ్ళీ అడిగింది- 'ఎవరు కావాలి?' అని.

"వంశీకృష్ణగారు ఉన్నారా అండీ" యువకుడు అడిగాడు. అతని మాట చాలా కరుకుగా వినిపిస్తోంది.

"వంశీకృష్ణా! మాఇంట్లో ఆ పేరున్న వాళ్ళు లేరే" అంది.

వాళ్ళు ముగ్గురూ ఒకరి ముఖం ఒకరు చూసుకున్నారు. ఇంటి నెంబరు వైపు మరోసారి చూసి, 'మేం పొరబడలేదు. ఇదే అడ్రస్' అన్నాడు ఆ యువకుడు.

మా ఇంట్లో నాకు తెలియని వాడెవరయ్యా! ఇదిగో, నా మనవరాలు పేరు మాధవి. మనవడిపేరు ప్రభాకరం. చిన్న వెధవపేరు, అదే నేను ముద్దుగా బుజ్జి అంటాను కానీ, వాడి పేరు గోపీకృష్ణ. నాయనా, ఇంక చాలా?" తలుపులు మూసుకోబోతున్న బామ్మగారికి నమస్కారం చేస్తున్న యువకుడు-

"చూడండి బామ్మగారూ.... నాపేరు శంకరం, ఈ అమ్మాయి సత్యవాణి. ఈమె తండ్రి ఆయన. పేరు వెంకట్రామయ్యగారు. మేము వంశీకృష్ణను అర్జంట్‌గా కలుసుకోవాలి అన్నాడు.

ఇంతకీ నామాట అబద్ధమనా నీ ఉద్దేశ్యం?

"అని అనటం లేదుమేం. కానీ....

"చాలా బాగుంది. ఒరేబుజ్జీ! వీళ్ళేమన్నాపిచ్చివాళ్ళు కాదుకదా!" అంటూ వెనక్కితిరిగి మనవడిని వెతుక్కుంది కానీ, అక్కడబుజ్జిలేడు.

మాధవి ఫిలిమ్ ఫేర్ చదవటం అయిపోయి బామ్మగొంతు పెద్దగా విని అక్కడికి వచ్చింది. అంతావిని, "బామ్మ నువ్వులోపలకి

వెళ్ళు" అంటూ వాళ్ళని పిలిచి వరండాలో కుర్చీలు చూపించింది. 'కూర్చోండి' అంది.

"ఎవరే వంశీకృష్ణ మనింట్లో" అంటూన్న బామ్మ నోరు నొక్కినంతపనిచేసి, లోపలికిపంపేసింది. తనువచ్చివాళ్ళనమస్కారాలు అందుకుని కుర్చీలో కూర్చుంటూ, మీకు వంశీకృష్ణతో పనేమిటి, అంది సత్యవాణిని పరీక్షగా చూస్తూ.

"అతనితో నేరుగా మాట్లాడాలి." శంకరం త్వరపడుతున్నట్లు అన్నాడు.

"నాకు చెప్పండి."

అంటే మీరు ... మగపేరు పెట్టుకుని కథలురాసి వంశీకృష్ణగా చెలామణి అవుతున్నారా? ఈవేళా రేపు రచయిత్రులకే గిరాకీ అనుకుంటాను! సత్యవాణి ముఖంచిట్లిస్తూ అంది.

మాధవిఈమాటకి గాభరాపడి పోతూ, "నేను కాదు" అనటం తడువుగా — 'అయితే, మీతో మాకేంపని ఆయన్ని పిలవండి' అని వెంకట్రామయ్య అన్నాడు.

'ఎందుకూ అంట?'

'ఏమిటమ్మాయీ, మీవరస, మేం ఎంతో దూరం నుంచి రచయితని కలుసుకోవటం కోసం వస్తే మీ బామ్మ ఆ పేరువాడే లేడని, మీరు నాకే చెప్పమని .. ఇదేనా మర్యాద? శంకరం కాస్త బిగ్గరగానే అంటూంటే మాధవికి ఏంచెప్పాలో తెలియలేదు. ఇప్పుడే వస్తా అని లోపలికెళ్ళి కాఫీ పెట్టమని బామ్మకి చెప్పి, ఎవరే మగపెళ్ళి

వాళ్లలా లేరూ అంటూనా్న జవాబివ్వక. త్వరగా కాఫీకలుపు అనిచెప్పి వస్తూంటే ప్రభాకరం వస్తున్నాడు లోపలికి.

వరండాలో కూర్చున్నముగ్గురూ ఒకేసారి నమస్కారం చేస్తుంటే అతను తెల్లబోతూ ప్రతినమస్కారం చేస్తు, "ఏవరు వీళ్ళు? కొంప దీసి చందాలకి వచ్చిన బాపతా'' అన్నట్లు చెల్లెలిముఖంలోకి చూసాడు.

"మీరేనా వంశీకృష్ణగారు? ముగ్గురూ ఏక కంఠంతో అడిగారు.

"ఓ అతనికోసమా వచ్చింది? నేను వంశీకృష్ణని కాను. నాపేరు ప్రభాకర్" అంటూలోపలికి వచ్చిన అన్నగారి దగ్గరికి వచ్చింది మాధవి.

వాడినే పంపక పోయావా వాళ్ళ దగ్గరికి? అన్నట్లుచూసాడు చెల్లెలివైపు.

'ఖర్మ! వాళ్ళేదో సరదాకి వచ్చినట్లులేరు. తగువుకి వచ్చినట్లుగా ఎగిరెగిరి పడుతున్నారు. నాకు భయంగా ఉందిరా, అనయ్యా'.

''మధ్య నీకెందుకే భయం నేనుండగా?" ధైర్యం చెప్పాడు ప్రభాకరం.

'ఆ సత్యవాణి ఒళ్ళంతా దెబ్బలున్నాయి. నాకు భయంగా ఉంది. ఉండు మీ మామయ్యనన్నా రమ్మని ఫోన్ చేస్తాను. కోర్టునుంచి ఇంటికి వచ్చేఉండాలి ఈ పాటికి అంటూఫోన్ నెంబరు డయల్ చేసి, 'హలో మామయ్యా! నేను మాధవిని మాట్లాడుతున్నాను' అంది.

లాయరు కృష్ణప్రసాద్ గారు కోర్టునించి వచ్చి విశ్రాంతి తీసుకుంటూ భార్య అందించిన కాఫీ తాగుతూ ఫోన్‌రింగ్ అవుతూంటే

రిసీవర్ అందుకుని ''ఎవరూ? మాధవా! ఏమిటమ్మా?" అన్నారు. అప్పటికే వరండాలో వరసగా కూర్చుని నిరీక్షిస్తున్న పార్టీలని చూస్తు.

'ఏమిటమ్మా, అక్కడ కొంపలంటు కుంటున్నాయా? మరి నే వస్తే ఏంలాభం? ఫైరింజన్‌కి ఫోన్ చెయ్యక. ఇంతకీ ఎవరి ఇల్లు అంటుకున్నట్లు? మీ ఇల్లు ఇనప్పెట్టెలా కట్టించింది మీ బామ్మ! ... ఏమిటి, నీవుచెప్పేది స్తిమితంగా వినాలా? చెప్పు. ఫాలీకప్పు భార్యకి అందించి కుర్చీవెనక్కి వాలి సావధానంగా కూర్చున్నారు లాయరుగారు.

'ఏమిటీ? వంశీకృష్ణ కథ రాశాడా! అది పత్రికలో పడిందా! ఇంతకీ ఆ కథ చదివి అభిప్రాయం చెప్పమంటా వేమిటి కొంపతీసి! నాకు తీరుబడి లేదు కానీ, ఏ వారందో చెప్పు. మీ అత్తయ్య చదివి అమోఘమైన అభిప్రాయం చెబుతుంది. ఏమిటీ! ఈ కథే కొంప మీదికి తెచ్చిందా!'

"ఇంతకీ అసలు ఆ వంశీకృష్ణ ఎవరూ-నువ్వా లేక మీబామ్మ?" బిగ్గరగా నవ్వారాయన. ఆఖరికి నవ్వు ఆపి "మాధవీదేవీ! నాటైము చాలా విలువైంది. కథేదో పడిందంటూ నీవో కథ చెపుతున్నావు. అర్థం కావటంలేదు. సరే, లాభంలేదు గానీ, నేనే వస్తున్నాను' అని చెప్పి ఫోన్ పెట్టేసి, బట్టలుమార్చుకుని, కారు తీసుకుని బయలుదేరారు లాయరుగారు. కారు వేగంగా వెడుతూంది. దానితోబాటు ఆయన ఆలోచనలూ ఆలా అలా గతంలోకి వెళ్ళాయి.

తన కాలేజీ రోజుల్లో వంశీకృష్ణ అనే పేరుతో ఎన్నో కథలు వ్రాశాడు. కొన్ని నవలలూ అచ్చు అయాయి. అసలు వంశీకృష్ణ అనే పేరుకే ఎందరో విలువ ఇచ్చేవారు. ఎందరెందరి దగ్గరినుంచో ఉత్తరాలు వస్తుండేవి! అమ్మాయిలూ, అబ్బాయిలూ, వృద్ధులూ ...

ఎందరో మెచ్చుకుంటూ, విమర్శిస్తు, సలహాలు ఇస్తు వ్రాస్తు ఉండేవారు. అయితే, అప్పటికీ ఇప్పటికీ రచన విషయంలో చెప్పాలంటే రచయిత వ్రాసే ప్రతి రచనకీ ప్రయోజనం ఉండేతీరాలనేదే తన నమ్మకం. ఆ ప్రయోజనాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని సహజత్వానికి దగ్గరగా ఉండేలా ఎన్నెన్నో కథలు వ్రాశాడు.

తరవాత తరవాత బ్రతుకుతెరువు వెతుక్కోవటంలో ఆ ఒడుదుడుకుల్లో ఈ రచనలకి దూరం అయాడు. ఇప్పుడిప్పుడే లాయరుగా ప్రాక్టీసులో స్థిరత్వాన్ని సంపాదించుకుంటున్నాడు. ఎప్పుడన్నా కాలేజీ రోజులూ, కథలు వ్రాసేరోజులూ గుర్తుకొస్తే "ఆ రోజులింక మరి రావేమో" అని నిట్టూరుస్తు కాస్సేపు అశాంతిపడి, తర్వాత మామూలు అయిపోతాడు. తను ఇప్పటికీ కొత్తగా కథలు వ్రాసేవాళ్ళని ప్రోత్సహిస్తునే ఉంటాను. సాహిత్యంలో కొత్తదనం కావాలంటే కొత్త కలాలు విరివిగా రావాలి అని లాయరుగారి ఆలోచన. ఆయన అలా వెడుతూ పుల్లారెడ్డి స్వీటుషాపు దగ్గర ఆగి ఓ పాకెట్టు తీసుకుని మేనల్లుళ్ళున్న ఇంటి ముందుకు వచ్చికారు ఆపేసి దిగుతూండగానే మాధవి గబగబా ముందుకి వచ్చింది.

"మామయ్యా! నీకోసం క్షణక్షణం లెక్కపెట్టుకుంటున్నా. వాళ్లు వంశీ కనిపిస్తే చావబాదటానికి వచ్చినట్లు మండిపోతున్నారు" అంటూంటే లాయరుగారు నవ్వి, "మాధవీ! వాళ్ళకి స్వీట్లుపెట్టు. చల్లబడతారు. చూడూ, మీ బామ్మచేసిన చేగోడీలూ వగైరా ఏమున్నాఉంటే కూడా పెట్టి కాఫీ ఇచ్చేయమ్మా. నే వాళ్ళతో మాట్లాడుతూ అసలు విషయం ఏమిటో తెలుసుకుంటాను" అంటూ వరండాలోకి వచ్చిన తర్వాత, మాధవి వాళ్ళకి పరిచయం చేసింది. "ఈయన లాయరు కృష్ణప్రసాద్‌గారు, మా మామయ్య" అని.

కృష్ణప్రసాద్ ఆ ముగ్గురి నమస్కారాలూ అందుకుని ప్రతినమస్కారం చేస్తూ వాళ్ళని పరిశీలనగా చూశారు. అమ్మాయి ముఖం కోపంగాఉన్నా, కళ్ళు బాగున్నాయి. శంకరం కళ్ళలో ఆవేశం పొంగుతూ కనిపించాడు. ఇంక ముసలాయనలో శక్తికంటే శౌర్యం ఎక్కువ ఉన్నట్లు కనిపిస్తూంది.

"మీరు వంశీకృష్ణగారు కాదుగదా!" చంద్రునలేస్తూ అన్నాడు ముసలాయన.

ఆ అమ్మాయి లాయరుగారి జవాబు వినటానికి రెడీ అవుతూ పమిటి ఇంకాస్త నిండుగా కప్పుకుంది. లాయరుగారు చల్లగా నవ్వారు. వాళ్ళని కూర్చోమని అతి మర్యాదగా చెపుతూ, తనూకూర్చొని, "నేను వంశీకృష్ణని కాను కానీ, అతనితో మీపని ఏమిటో అడుగుతున్నాను. నేనిలా అడగటంలో తప్పులేదు అనుకుంటాను" అన్నారు.

"తప్పొప్పులు ఎంచటానికిటండీ మేం ఇక్కడికివచ్చిందీ!" అని ముసలాయన గట్టిగా జవాబిస్తూంటే, శంకరం కలగజేసుకుని తమరు ముగ్గురిపేర్లూచెప్పి, "నాయనా, లాయరుగారూ! మేంరచయితని కలుసుకోవాలని వచ్చాం. మీరందరూ అసలైన వ్యక్తిని చూపక ఏవేవో కబుర్లు చెబుతున్నారు" అన్నాడు.

"శంకరంగారూ! మీరు చెప్పేదేదో సూటిగా, క్లుప్తంగా చెపితే ఆపైన నేను జవాబిస్తాను. కాస్త నామాట వినండి".

"మీరేం జవాబిస్తారండీ! అసలు ఈనాటి రచయితలు బాధ్యతా రహితమైన రచనలు చేస్తున్నారని నేను బల్లగుద్ది చెబుతున్నాను. వాళ్ళ తరపున మీరు చెప్పగలరా జవాబు? ఈ రచయితలు స్త్రీలైతేనేం, పురుషులైతేనేం బెత్తెడు గదుల్లో కూర్చుని బారెడూ మూరెడూ కథలు

రాసి పత్రికలకి పంపటమూ! అవి అచ్చు కావటమూ! అవి మేం చదవటమూ. అసలు అర్థంలేని రచనలు చదివి ఈనాటి సమాజంలోని యువతీ యువతులు ఎలా పాడై పోతున్నారో ఒక్క రచయిత అయినా గుర్తిస్తున్నారా లేక ఆలోచిస్తున్నారా అంట — చెప్పండి?"

శంకరం గొంతు కంచుగంటలా మోగుతూంది.

"మీ ప్రశ్నలని పత్రికా సంపాదకులకి పంపవచ్చుగా?" మాధవి భయం భయంగా అంది.

'ఇదేం అన్యాయం అండీ! రాసినదానికి రచయిత బాధ్యుడు కానీ, సంపాదకుడెందుకు అవుతాడు? అసలు సమాజాన్ని నాశనం చేసేవి సగం సినిమాలూ, సగం కథలూ, నవలలూ వగైరా.' ముసలాయన ఓపిక తెచ్చుకుని అంటూ ముఖాన్ని తుడుచుకున్నాడు.

"అదిసరే, ఒప్పుకుంటాను. ప్రతిదానిలోనూ మంచీ చెడూ రెండూ ఉంటాయి. ప్రజలు మంచిని తీసుకుని చెడు వదిలేయాలి." మాధవి వాదనలోకి దిగింది.

"చూడండీ! మంచి చెడ్డల నిర్ణయం ప్రజలదే అన్న పరిస్థితి వచ్చిన నాడు మన సమాజం కొత్తరూపాన్ని సంతరించుకుంటుంది. ఆ కాలం త్వరలో వస్తుంది. తప్పక వస్తుంది. కానీ, ఈనాడు రచయితలు బాధ్యతారహితంగా రాస్తున్నారనేది జగమెరిగిన సత్యం. యదార్థానికి దూరంగా కలలలో తేలిపోయే పాత్రలని సృష్టించడమే కానీ, కష్టపడి చెమటోడ్చి పైకొచ్చేవాళ్ళని హీరోలుగా సృష్టిస్తున్నారా! అతి తేలిగ్గా కోటీశ్వరుడై పోయే కథానాయకుడు, వెన్నెముకలేని కథానాయిక. పిల్లిద్దరూ పడే విరహం నాన్సెన్స్"!

శంకరం ముఖం కందగడ్డలా అవుతూంటే లాయరుగారువస్తున్న నవ్వుని బిగపట్టుకుని, "ఇంతకీ మీరనేది ఏమిటో నాకు సరిగా అర్థం కావటం లేదు. రచయిత బాధ్యతారిహితంగా రాస్తున్నారు అంటారు అంతేనా? అన్నారు.

అక్షరాలా నేననేది అంతే. చూడండి, లాయరు గారూ, ఆవంశీ కృష్ణ ఓ కథరాశాడు. ఆ కథ పేరు "దెబ్బకుఠా అమ్మలక్కలముఠా" ఆకథ క్లుప్తంగా చెపుతున్నాను, శ్రద్ధగావినండి. ఓ ఊళ్ళో అతి సామాన్యులుండే పేట. అక్కడ చాలా కాపురాలకి ఒకే నీళ్ళకుళాయి. ఎప్పుడు చూసినా ఆకుళాయి దగ్గర తగువులూ తిట్లూ, గోలా, అల్లరీ. ఈ తగవుల్లో ప్రథమ స్థానం వహించే ఒకామె పేరు పాడిబర్రెల పాపాయమ్మ. ఈమె పరమ గయ్యాళి. తనకు కావలసిన నీళ్ళు అన్నీ పట్టుకునే వరకూ మరెవరినీ ఆ దాపులోకి రానియ్యదు. చెంబుడునీళ్ళు పట్టుకోనియ్యదు. ఆవిడ ఆ బస్తీకి మకుటంలేని మహారాణి. ఆవిడకి ఎదురు చెప్పగల ధీరులెవరూ లేరా చుట్టుపట్ల. ఈవిడ ఈకుళాయిదగ్గరే కాక మరెన్నో విషయాల్లో నోరుపెట్టుకుని రాజ్యం ఏలేస్తూ ఉంది. అదలా ఉండగా ఆ పేటలో ఓ ముసలాయనా, ఆయనా కూతురూ అద్దెకి దిగారు. ఆ పిల్లకుళాయి దగ్గర జరిగే అన్యాయంచూసి సహించలేక తెలివిగా అక్కడ కాపురాలున్న కొందరిని కూడగట్టుకుని ఈ పాడిబర్రెల...పాపాయమ్మ రోగం కుదరుస్తుంది. ఆ కొత్తపిల్ల దెబ్బతో ఈ పాపాయమ్మ ముఠా అవుతారు. ఇదీ కథ. ఈచదివిన మా సత్యవాణి తమ పక్క వాటాలో కాపురంవున్న పాపాయమ్మ లాంటి ఆమెని భరతం పట్టించి బుద్ధి తెప్పిద్దాం అని పైకథలో ప్లాన్ వేస్తుంది. కానీ, కథలోలాగా కాక ఈ పాపమ్మ ఈ సత్యవాణిని చూసి మండి పోతూ తనతోటి అమ్మలక్కని తోడుతీసుకుని ఈ వాణిని చావగొట్టి

"పో! నీ దిక్కున్నచోట చెప్పుకో" అంది. చూడండి ఆ కథలోలా చేయటం జరిగేపనేనా? ఇప్పుడు చెప్పండి నిజజీవితంలో చెలామణికాని రచనలు చేసే హక్కు వీళ్ళకెవరిచ్చారు?" శంకరం గొంతుతడారి పోతూంటే కాసిని నీళ్ళు తాగుతున్నాడు. ఇంక ముసలాయన అందుకున్నాడు.

"చూడండి లాయరుగారూ! నాపిల్ల ఇదే సత్యవాణి. చాలా నెమ్మదైంది కానీ, ఈ కథల్లో పడి ఏదోచేద్దాం అని ఇలాచేసి అగౌరవంపాలు అయింది. మేం ఎంత నష్టపడ్డామో చూడండి. అయ్యా! ఇదీ మా పరిస్థితి. దీనికి ఆ రచయిత ఏం జవాబు చెపుతాడో అని అడగటానికి వచ్చాం! ఇప్పుడైనా అతన్ని పిలవండి.''

లాయరుగారూ లోలోపల అనుకున్నారు —నిజమే రచయితకి "బాధ్యత" అనేది తెలియాలి అని. కానీ. మాధవి వాళ్ళమాటలకి ఒప్పుకోలేదు. పైగా "రచయితకి మంచిదని భావించి రాస్తాడు కానీ, దాని పర్యవసానం ఏమైనా బాధ్యత వహించ వలసిన అవసరంలేదు" అంది.

"మే మలా అంటే ఒప్పుకోం" గట్టిగా అన్నాడు శంకరం.

'ఏం ఎందుకు ఒప్పుకోరు?' రెట్టించింది.

"ఏం, ఎందుకు ఒప్పుకోవాలి! ఈనాడు సాహిత్యంసమాజానికి 'మేలు' కంటే 'కీడే' ఎక్కువ చేస్తోంది? మీరీ మాట కాదనగలరా! అసలు జీవితంలో చలామణీ కాని విషయాలు రాసి కాలక్షేపం కథలు రాసే హక్కు ఎవరిచ్చారు వీళ్ళకి అన్నది నా ప్రశ్న."

లాయరుగారికి మాటే రాలేదు కాస్సేపు వీళ్ళ ప్రశ్నలకి. క్షణం ఆలోచించి అంతలోనే సర్దుకుని, 'మీ ప్రశ్న సమంజసంగానే ఉంది. అయితే, ఈ ప్రశ్నకి "జవాబు చెప్పండి" అని నిలదీసే ముందు మీరు దూరం ఆలోచించాలి మరి. అహఁ కోప్పడకండి. నేనూ మీ అభిప్రాయంతో ఏకీభవించే వాడిని కానీ అని లాయరుగారు క్షణంఆగారు.

'చెప్పండి.' శంకరం కుతూహలంగా అడిగాడు.

"అసలీ రచయిత 'బాధ్యత' ఏమిటి అన్నది చాలాచిక్కు ప్రశ్న."

"రచనా వ్యాసంగం వ్యక్తిగతమైనది కాదు, లాయరుగారూ।"

"నిజమే."

"కనకనే సమకాలీన సమాజాన్ని చిత్రిస్తూ సమస్యలనే కాకవాటి పరిష్కారాలని కూడా సూచించగలిగితేనే రచనలు చేయాలి. లేకుంటే కలాలు అవతల పారేసి కూర్చోవాలి". శంకరంలో మళ్ళీ ఆవేశం వచ్చేసింది.

మాధవికి ఒళ్ళు మండింది. "అన్నిరచనలకీ ప్రయోజనం ఆశించనక్కర లేదు. కాలక్షేపం కథలుకూడా ప్రయోజనమైనవే అంటాను. మీరుకాదంటారా?"

'నేను చస్తే ఒప్పుకోను."

'మీరు ఒప్పుకున్నా, లేకున్నా ఈలాంటివి కొందరికి కావాలన్నది మాత్రం యథార్థం. అలాంటప్పుడు అలాంటి కథలూ, నవలలూ రాకూడదనే అధికారం ఎవరికుంది?"

లాయరుగాను ఇదీపాయింటే అన్నట్లుగా శంకరం ముఖంలోకి చూసారు.

శంకరం జవాబు చెప్పబోతుంటే ముసలాయన అతన్ని 'ఆగు' అంటూ, "లాయరుగారు మనని పక్కదార్లు పట్టించేశారు. విషయం వారికి వీలుగా తిప్పేసుకుంటున్నారోయ్, పిచ్చిశంకరం! ఇంకనువ్వు ఆగు, నాయనా! అయ్యా, లాయరుగారూ! మీకో నమస్కారం, మీ వాదనకో నమస్కారం. మాకు కావలసిన రచయిత కనిపించలేదు. కనక మేం వెళ్ళి వస్తాం. మేం వెళ్ళేముందు ఒక్కమాట చెప్పిపోతాం అయ్యా! ఈనాడు సామాజిక విలువలు మారిపోతూ ఉన్నాయి. ఈ మార్పు సాహిత్యంలోనూ రావలిసిందే. సమకాలీన సమాజాన్ని చిత్రించేప్పుడు పడిపోతున్న నైతిక విలువలనిగుర్తింప చేయవలిసిన బాధ్యత ప్రతి రచయితమీదా ఉందీ. అసలు సత్యాన్వేషణాదృష్టి రచయితకి ఆవసరం! అదే సాహిత్యానికి ప్రాణం. ఈ మాటలు వంశీకృష్ణకి చెప్పి పోదాం అనేఇంతదూరం వచ్చాను. అతను కనిపించలేదు. పోనీ, వెళ్ళిపోతాను. కానీ, నామాటలు అతనికి చెప్పండి. అంతేకానీ "కాలక్షేపం కథలే రాస్తాం" అనేలాంటి రచయితలకి ఓ నమస్కార పెట్టిపోతాం. అయ్యా, ఇదీ సంగతి. రండి, శంకరం, వెళ్ళిపోదా అంటూ ఆయన లేచేసరికి లాయరుగారికే కాక మాధవికీ ఎందుక బాధ అనిపించింది.

"అయ్యా; అలా లేవకండి. కాస్త టిఫిను తీసుకోవాలి." అ లాయడుగారు అంటూంటే ఆ మాటవినకుండానే వాణీ— "నే రచయితని చూడందే, మాట్లాడందే, చస్తే ఇంటికిరాను" అని మొండి అంది. "చచ్చాం!" ముసలాయన ఉసూరుమంటూ కూర్చున్నాడు.

"ఔను, నేనూ అంతే" అన్నట్లు శంకరంకూడా కదల్లేదు. ఇంతలో టిఫెను తెచ్చాడు పనికుర్రాడు. అందరికీ ప్లేట్లు అందించింది మాధవి 'వద్దు వద్దు' అన్నా వదల్లేదు మాధవి. ముసలాయన అయిష్టంగానే ప్లేట్లు అందుకుని తినటం మొదలెట్టాడు.

మళ్ళీ లాయరుగారు విషయంలోకి వస్తూ, "మాధవీ! రచయిత లని వెంటేసుకుని గంటనించీ వాదిస్తున్నావు కదా? మరి ఇప్పటి అర్థం లేని రచనకి 'బాధ్యత' ఎవరిదంటావు?" అన్నారు.

"సంపాదకులది!" టక్కున చెప్పింది వాణి. మాధవి ముఖం గంటు పెట్టుకుని, "కాదు, మంచి సాహిత్యం వెలువడాలంటే పాఠకులదే బాధ్యత" అంది.

"అదేమిటి?" అందరూ ఏక కంఠంతో అడిగారు.

"ఔను. పాఠకులదే 'తీర్పు' ఐనప్పుడు కానీ రచయితలు మంచి సాహిత్యాన్ని అందించరు.''

కాఫీకూడా తాగేశారు. ముసలాయన లాయరుగారితో-"అయ్యా ఇప్పుడైనా ఆ మహారచయితని చూపండి. మీరిచ్చిన స్వీటు ఎందుకో నాకు తెలిసింది. మా ఆవేశం చల్లబరిచారు. ఇంకా ఆలస్యం అమృతం విషం. కనక...." అంటూ లేచేసరికి లాయరుగారు కళ్ళతోనే ఏదో మాట్లాడారు మేనకోడలితో. మాధవి ఏదో జవాబిచ్చింది. అదేమిటో శంకరానికీ, వాణికీ ఛస్తే అర్థంకాలేదు. కానీ, లాయరుగారు లేచి, "రండి ఆగదిలో ఉన్నాడు మీ అభిమాన రచయిత'' అంటూ పక్కగదిలోకి దారితీశారు. ఆయన్ని అనుసరించారు మిగతావాళ్ళు. శంకరానికీ వాణికీ అప్పటికే రకరకాల ఊహలు వచ్చాయి వంశీకృష్ణ గురించి.

'పక్క గదిలోనే ఉండి బయట ఇంత జరుగుతున్నా రాలేని పిరికి వెధవా వంశీకృష్ణ? అనుకున్నారు. బహుశా కుంటివాడేమో? చక్రాల కుర్చీలో ఉండి ఉంటాడేమో! లేకుంటే అనాకారికావచ్చు...

ఇలా ఆలోచనలు సాగుతూనే ఉన్నాయి. డ్రాయింగ్ రూము లాంటి ఆ గదిలోకి వచ్చి చుట్టూ చూశారు. నాలుగు కుర్చీలూ, ఓ చిన్న టేబులూ, పిల్లలెవరో చదువుతూ వదిలిన పుస్తకాలూ, పెన్సిళ్ళు, లెక్కల బుక్కులూ వగైరా తప్ప సురేం కనిపించక పోయేసరికి శంకరం గుండె క్షణం గబగబా కొట్టుకుంది. లాయరుగారి వైపు అనుమానంగా చూశాడు. 'కొంపదీసి మా ముగ్గుర్నీ ఈ గదిలో బంధించి తలుపులు బిగించరు కదా" అని. అది గ్రహించిన లాయరు గారు మందహాసం చేస్తూ, 'మీకంత నమ్మకం లేకపోతే ఎలాగా! వంశీకృష్ణ అని గొడవచేసి తీరా అతన్ని చూపిస్తానంటే అలాభయపడి పోతారేం! అడుగో, ఆ కిటికీలో కూర్చున్నాడే అతనే (రచయిత) వంశీకృష్ణ. అసలు పేరు గోపాలకృష్ణ. పదో తరగతి చదువుతున్నాడు. వయస్సు పధ్నాలుగేళ్ళు" అన్నారు.

ముసలాయనా, శంకరం, వాణీ కిటికీవైపు తలతిప్పి చూశారు. తెల్లగా, బొద్దుగా, కాస్త పొట్టిగా ఉన్న వంశీకృష్ణ నీలం నిక్కరూ, తెల్ల పుల్ హాండ్ షర్టు, నెత్తిని క్రికెట్ కాప్ పెట్టుకుని మొక్కజొన్న పొత్తు పళ్ళతో కొరుక్కు తింటూ కిటికీలోనించి బయటికి చూస్తూ అవతల కనిపించే దృశ్యానికి పరవశుడై పోతూ, గుప్పిట బిగపట్టి హుషారుగా కిటికీ కమ్మికేసి కొట్టి అంతలోనే నెప్పితెలిసి చేతిని చూసుకుంటూ, తనవెనక అలికిడై వెనక్కి తిరిగి చూసి ఉలిక్కిపడి

గభాలున కిటికీలోనించి కిందికి దూకేశాడు. జుట్టుఅంతా ముఖానఅడ్డం పడిపోయి ఉంది. అలాగే అక్కడున్న అందరినీ ఒకేసారి చూసాడు.

'అయ్యో ఇంత చిన్న అబ్బాయా!" అందరూ ఒకేసారి అన్నారు.

వంశీకృష్ణ వాణీవైపు తదేకంగా చూస్తుంటే ఆ అమ్మాయికి అంతక్రితం వరకూ ఉన్న కోపం పోయి మహాముచ్చటపడి అతని దగ్గరగా వెళ్ళింది.

అసలు ఆ కథ వ్రాసింది ఈ అబ్బాయేనా లేక లాయరుగారు మమ్మల్ని మస్కా వేస్తున్నారా అన్న అనుమానం కలిగినా, బయటికి ఏం చెప్పలేదు. శంకరం.

'అరెరె! ఎంత చిత్రం' అని ముసలాయననోరుతెరిచేశాడు.

అరె వంశీకృష్ణా! నీ కథ చదివిన పాఠకులు వీళ్ళుముగ్గురూ. నిన్ను కలుసుకునేందుకు వచ్చారు". లాయరుగారు అనటంతో వంశీ మరీ సిగ్గుపడి పోతూనే, నమస్కారం అన్నాడు అందరినీచూస్తు.

"అమ్మయ్య" మాధవికి కొండంత ధైర్యం వచ్చింది. లేకుంటే తమ్ముడిని కొట్టేస్తారనే భయపడింది ఇంతవరకూ. వాణి మాత్రం వంశీ కూర్చున్న కిటికీ దగ్గరికివెళ్ళి అవతలకి చూసింది. అక్కడి దృశ్యం అచ్చంగా — "దెబ్బకితా అమ్మలక్కల ముఠా' కథలోలాగే ఉంది.

యింతలో ఈ విషయం వంశీ బామ్మకి తెలిసిపోయి హడావుడిగా వచ్చి, 'నాయనా; నా మనవడు వట్టి పిచ్చివెధవ. మరేం

అనకండి. అయినా, నేను ప్రతి రోజూ చెపుతూనే ఉన్నా — 'ఒరే బుజ్జీ, ముందు చదువుకోరా. కథలూ, కాకరకాయలూ తరవాత. అసలు కథలు కావాలంటే కాశీమజిలీ కథలెన్నో నే చెప్పలేనూ?' అని నెత్తి నోరూ కొట్టుకుని చెప్పలేదూ" అంటూనే బుజ్జి చెవి పట్టుకుంటూంటే వాణి తను దెబ్బలని మరిచిపోయి "బామ్మగారూ! అతన్ని వదలండి" అని చెప్పి వంశీని దగ్గరగా తీసుకుని, "అతని కథ తనకెంత నచ్చిందో" చకచకా చెప్పేసింది.

వంశీకృష్ణ ఆ కబుర్లన్నీ వింటూన్నాడేకానీ, అతని దృష్టి మాత్రం వాణి మెడమీదా, బుగ్గలమీదా తట్లులా తేలిన దెబ్బలమీదే నిలిచిపోయింది అతని కళ్ళలో నీళ్ళు సుళ్ళు తిరుగుతూన్నాయి.

వెళ్ళిపోతూ శంకరం అన్నాడు: "లాయరుగారూ! ఒకేఒక ప్రశ్నానే అనుకున్న జవాబే మీ రిచ్చారు. కానీ, కాస్త సందేహం. అసలు మంచి కథలు రావాలంటే 'తీర్పు' పాఠకులది కావాలన్నారుకదా? అదెలా జరుగుతుందండీ" అని విలేఖరిలా ప్రశ్నించాడు.

మాధవి తల గోక్కుంది జవాబు ఏం చెపుతాడా అని.

లాయరుగారు నవ్వి, "శంకరంగారూ! ఏం లేదండీ. ఈ నాడు మంచివీ, కానివీ కథలు చెట్టా పట్టా లేసుకుని ప్రజల వద్ద వచ్చి పడుతూన్నాయి. ఇంక అర్థమైన కథలూ చదివి బాగున్నాయంటూ ఉత్తరాలు రాస్తూ ఉండే ఈ ఉత్తరాల రచయితలు కోకొల్లలుగా ఉన్నంతవరకూ మన సాహిత్యం గుంటపూలు పూస్తూనే ఉంటుంది" అని ప్రభాకర్ వైపు చూసి, "అంతే కదూ...?" అనటం తడవుగా— "ఔను" అంటూ అతను తల ఊపాడు

"అంటే మనకి ఈనాడు సరిఅయిన విమర్శకులు లేరు" అన్నారు లాయరుగారు.

ఈ మాటకి శంకరం గతుక్కుమన్నాడు వాణి కూడా అతని ముఖంలోకి చూసింది. "కొంపదీసి ఈ ఇద్దరూ ఉత్తరాల రచయితలు కాదు కదా?" తనలో తను అనుకుంటూనే వాళ్లు వెళ్ళిపోతూంటే అలా చూస్తూ నిలుచున్నారు లాయరుగారు.

"మామయ్యో! నువ్వు రాకపోతె మరోలాఉండేది ఇక్కడఇప్పుడు!" అంది మాధవి.

"ఏడీ వంశీ?" అంటూంటే వాళ్ళ బామ్మ—"అబ్బే. వాడిని ఇంక కథలు రాయనీయను" అంది. లాయరుగారు నవ్వి వెళ్ళిపోయారు.

రాత్రి పది గంటల తరవాత ఇంట్లో అందరూ పడుకున్నారన్న నమ్మకం కలిగిన తరవాత, వంశీ సగం రాసిన కథ కాగితాలు బయటికి తీశాడు. అది పూర్తిచేయాలని కూర్చున్నాడు. కానీ, బామ్మ దొంగ నిద్ర పోవటం లేదు కదా! అనే అనుమానం నివృత్తి అయినా, చేతిలో కలం కదలటం లేదు. కానీ, సాయంత్రం చూసిన వాణి శరీరంమీది దెబ్బలూ, ఆ అమ్మాయి తనతో ఆ కథ బాగుందని చెప్పటం గుర్తుకొచ్చింది. కలం క్రింద పెట్టి ఆలోచనలో మునిగిపోయాడు వంశీకృష్ణ. ❋